

Život s Bohem (1Pt 3,8–4,11)

Texty na tento týden

1Pt 3,8–4,11

Základní verš

„Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.“ (1Pt 3,12)

Bibličtí autoři velmi dobře věděli o lidské hříšnosti, která se rozmáhá po celém světě. Kromě toho si byli vědomi i své vlastní hříšnosti (Iz 6,5; L 5,8; 1Tm 1,15). Uvědomovali si vážnost situace – stačí jeden pohled na ukřižovaného Ježíše, a každému je jasné, jak hluboká a všudypřítomná je realita hříchu.

Bibličtí autoři však také velmi dobře věděli, že Kristus má moc změnit naše životy a učinit z nás nové lidi.

Tento týden se budeme zamýšlet na tím, jak by měl vypadat nový život křesťanů, když se odevzdají Kristu. Tato změna života je tak radikální, že si jí všichni všimnou. Petr neříká, že tato změna je lehká nebo jednoduchá. Mluví dokonce o „utrpení v těle“ (1Pt 4,1) jako o jednom ze znaků zaslíbeného vítězství.

Petr rozvíjí téma, které prostupuje celou Bibli. Soustřeďuje se na projevy lásky v životě člověka, který věří v Ježíše. Petr píše, že „lásku přikryje množství hříchů“ (1Pt 4,8). Když milujeme a odpouštíme, tak zrcadlíme to, co v nás Ježíš vykonal a stále koná.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Všichni buďte jedné mysli (1Pt 3,8–12)

⁸Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, ⁹neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. ¹⁰„Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, ¹¹odvrát se od zlého a čiň dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. ¹²Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.“ (1Pt 3,8–12)

Osobní studium

Na co Petr v 1Pt 3,8–12 upozorňuje v souvislosti s životním stylem křesťanů? Které myšlenky z 1Pt 2,20.21 zde Petr opakuje? V čem jsou tyto principy důležité pro život?

Petr začíná své shrnutí toho, jak by měli křesťané žít, výzvou k jednomyslnosti (řecky „homofrones“). Neříká nic o uniformitě či jednotvárnosti. Ani o tom, že by všichni měli myslet, jednat a věřit úplně stejně. Příkladem může být ilustrace, kterou předkládá apoštol Pavel v 1K 12,1–26. Tělo se skládá z různých částí (končetin a orgánů), přesto vytváří skutečnou jednotu. I církev tvoří jednotlivci s různými obdarováními a různým prožíváním víry. Přesto navzdory těmto rozdílům prožívají jednotu ducha i společného cíle. Vytvářejí spolu funkční organizmus, sjednocené společenství.

Prožívání takové jednoty není jednoduché. Dějiny křesťanské církve ukazují smutné příklady neváživosti, nenávisi a roztržštěnosti.

Petr však křesťanům představuje, jak mohou zjevovat a vyjadřovat křesťanský ideál jednoty. Jedním z příkladů je výzva k soucitu (1Pt 3,8). Soucit (schopnost vcítit se, empatie) znamená, že když trpí jeden křesťan, tak trpí ostatní s ním (1K 12,26). Soucit nám pomáhá vnímat realitu z pohledu druhého člověka. Je to důležitý krok na cestě k jednotě. Petr zdůrazňuje, že máme být plní „bratrské lásky“ (řecky „filadelfoi“; 1Pt 3,8). I Ježíš řekl, že skutečné učedníky lidé rozeznají podle jejich vzájemné lásky (J 13,35). Dále křesťany vybízí, aby byli „milosrdní“ (1Pt 3,8). Znamená to, že máme být navzájem soucitní a citliví, když prožíváme těžkosti, pády a selhání.

„Ukřičujme vlastní já. Važme si druhých více než sebe. To nás přivede k jednotě s Kristem. Před celým vesmírem, před celým světem i před církví tak přineseme neomylný důkaz, že jsme Božími syny a dcerami. Naším příkladem nejlépe oslavíme Boha.“ (9T 188)

Aplikace

Jak se ti daří žít podle výzev, které apoštol Petr uvádí ve svém listu? Jakou zkušenost máš s radou: „neodplácejte zlým za zlé“ (1Pt 3,9)? Jak rozumíš slovům, že máme zemřít sami sobě? Jak se to dá uskutečnit (Ga 2,19–21)?

Utrpení v těle (1Pt 3,13–4,2)

¹Když tedy Kristus podstoupil tělesné utrpení, i vy se vyzbrojte stejnou myšlenkou: Ten, kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem. ²Proto i vy ve zbývajícím čase života nebudte oddáni lidským vášním, ale vůli Boží. (1Pt 4,1.2)

Osobní studium

Ježíš zemřel za naše hříchy. Naše naděje na spasení má svůj základ jedině v Kristu a jeho spravedlnosti, která nás příkrývá a díky níž jsme v Božích očích spravedliví. Díky Ježíši může každý z nás stát před Bohem tak, jako by nikdy nezhřešil.

Boží milost však nekončí tím, že jsou nám odpuštěny hříchy. Bůh nám dává sílu k tomu, abychom v jeho moci naše hříchy překonávali.

Jaký je podle 1Pt 3,18; 4,1.2 a Ř 6,1–11 vztah mezi utrpením a vítězstvím nad hříchem?

V 1Pt 3,18 je použité slovo, které zdůrazňuje univerzálnost Ježíšovy oběti. Řecký výraz „hapax“ se překládá jako „jednou“ či „jednou provždy“. Petr používá toto slovo, aby zdůraznil komplexní podstatu Ježíšova utrpení a jeho smrti za nás.

Slovní spojení „když tedy“ v 1Pt 4,1 spojuje 4. kapitulu s tím, co právě zaznělo v 1Pt 3,18–22. Na konci 3. kapitoly Petr zdůrazňuje, že Kristus trpěl za naše hříchy, aby nás přivedl k Bohu (1Pt 3,18). Mluví také o křtu, který nás zachraňuje (1Pt 3,21).

Právě kontext křtu nám pravděpodobně nejlépe pomáhá pochopit Petrova slova: „Ten, kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem“ (1Pt 4,1). Prostřednictvím symbolu křtu mají totiž křesťané účast na Ježíšově utrpení, smrti a vzkříšení. Před každým z nás je volba, zda budeme náš život zde na zemi žít podle „lidských vášní“, nebo podle „vůle Boží“ (1Pt 4,2). To je však možné jen tak, že každý den podřídíme své já Pánu a ukřižujeme „sami sebe se svými vášněmi a sklony“ (Ga 5,24).

V Ř 6,1–11 apoštol Pavel poznamenává, že při křtu křesťané prožívají spolu s Kristem jeho smrt a vzkříšení. Při křtu umíráme hříchu. Je však důležité, aby se tato smrt hříchu projevila i v našich životech. Tajemství křesťanského života odhaluje Pavel v Ř 6,11: „Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.“

Aplikace

Co je vidět na tvém životě více: život podle „lidských vášní“, nebo život podle „Boží vůle“? Kdy jsi naposledy prožíval „utrpení v těle“, když ses vzepřel hříchu? Které oblasti tvého života jsou nejvíce poznamenány „lidskými vášněmi“? Proč? Co můžeš udělat, abys svým životem více odrážel Boží vůli?

Znovuzrození (1Pt 4,3–6)

³Dost dlouho už jste dělali to, v čem si libují pohané: žili jste v nevázanosti, vášních, v opilství, v hodech, pitkách a v hanebném modlářství. ⁴Když se již spolu s nimi nevrháte do téhož proudu prostopášnosti, dráždí je to a urážejí vás. ⁵Však vydají počet tomu, kdo je připraven soudit živé i mrtvé. ⁶Proto bylo evangelium zvěstováno i mrtvým, aby byli u Boha živi v Duchu, ačkoliv byli za svého života u lidí odsouzeni. (1Pt 4,3–6)

Osobní studium

V Kristu dostáváme nový život a nový začátek. Prožíváme znovuzrození. Znovuzrození se viditelně projevuje v životech křesťanů. Po přijetí Krista žijí jinak než předtím. Je mnoho příběhů lidí, kteří žili divoce a nespoutaně, ale když přijali Krista a vydali se jeho proměňující milosti, tak se jejich život radikálně změnil.

Petr zdůrazňuje smrt vlastního já a začátek nového života v Ježíši Kristu, který probíhá při křtu ponořením do jeho smrti a vzkříšení. Pak se soustřeďuje na změny, které jsou s tímto procesem spojeny.

Jaké změny se podle 1Pt 4,3–6 uskuteční v životě člověka? A jak tyto změny budou vnímat lidé okolo?

Apoštol Petr charakterizuje život pohanů (resp. život bez Krista, život před obrácením) šesti výrazy. Je zajímavé, že tři z nich nějak souvisejí se zneužíváním alkoholu: opilství, hody a pitky. Pokud bychom to měli popsat dnešním jazykem, tak bychom mohli říci, že jde o nekončící „mejdán“. Podle Petra je změna, kterou prožívají křesťané, tak velká, že ti, kteří ji pozorují zvenčí, jsou udiveni (1Pt 4,4). Tímto způsobem je možné vydávat svědectví, aniž by člověk musel cokoli říci. Zbožný křesťanský život je větším svědectvím než mnohá kázání.

Petr v této souvislosti zmiňuje i soud. Píše o tom, že „evangelium bylo zvěstováno i mrtvým“ (1Pt 4,6), což odkazuje na skutečnost, že lidé, kteří jsou dnes již mrtví, měli v minulosti během svého života možnost poznat Boží zachraňující moc – a proto i je může Bůh spravedlivě soudit.

Aplikace

V čem se dnes způsob tvého života odlišuje od toho, kdy jsi ještě v Boha nevěřil? Jakou změnu přinesl Ježíš do tvého života? Co bys chtěl změnit?

Hříšné jednání (1Pt 4,3–6)

³Dost dlouho už jste dělali to, v čem si libují pohané: žili jste v nevázanosti, vášních, v opilství, v hodech, pitkách a v hanebném modlářství. ⁴Když se již spolu s nimi nevrháte do téhož proudu prostopášnosti, dráždí je to a urážejí vás. (1Pt 4,3.4)

Osobní studium

Mezi hříšným jednáním, které lidé v minulosti dělali a přestali s ním, když uvěřili Kristu, Petr uvádí i to, co bychom mohli shrnout jako „hříchy týkající se sexuální oblasti“.

Jak Petr v 1Pt 4,3 popisuje život nevěřících (kromě charakteristik, které byly zmíněny ve včerejší části)? Jak je možné rozumět těmto slovům?

V Petrově seznamu jsou dvě slova, která mají souvislost se sexuálním životem: „nevázanost“ (řecky „aselgeia“, což znamená také smyslnost) a „vášně“ (řecky „epithymia“, další významy mohou být žádostivost či dokonce chlipnost).

Bylo by však chybou, kdyby si křesťané na základě této charakteristiky zkeslili pohled na sexualitu. Bible není proti pohlavnímu styku. Naopak, Bůh stvořil muže a ženu a jejich vzájemnou přitažlivost. Božím záměrem bylo, aby sexualita přinášela lidstvu požehnání. Je to dar, který jsme obdrželi již v Eden. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se“ (Gn 2,24.25). Sexualita by měla být jednou z důležitých složek, které sjednocují muže a ženu v celoživotním závazku, který kromě jiného vytváří to nejlepší prostředí pro výchovu dětí. Blížkost a důvěrnost mezi manžely svým způsobem odráží Boží vztah k jeho lidu (Jr 3; Ez 16; Oz 1–3).

Pokud má sexualita mezi mužem a ženou své náležité místo, potom se pro oba stává velkým požehnáním. Pokud však lidé sexualitu zneužívají, vyhrazují jí místo, kam nepatří, může se stát jednou z nejničivějších sil na světě. Pustošivé důsledky takových hříchů jsou velmi bolestivé. Každý z nás má pravděpodobně zkušenost – vlastní nebo zprostředkovanou – s tím, jak zneužití tohoto překrásného daru zničilo mnohé životy.

Které hříchy a jejich důsledky zmiňují texty v Gn 19,4–7; 25 11,4.5; 1K 5,1.2; 10,8? Co bylo příčinou těchto hříchů? I bez znalosti Bible určitě známe dost příběhů bolesti a utrpení, které jsou důsledkem podobných hříchů.

V této oblasti je však potřeba opatrnosti. Hříchy v sexuální oblasti mohou mít na lidi velmi negativní vliv a společnost (nemluvě o křesťanských společenstvích) je často kritizuje a odsuzuje. Ano, hřích je vždy hříchem. Ale také v oblasti sexuality platí, že Kristus zemřel za naše hříchy a přikrývá je svou milostí. Jako křesťané si potřebujeme uvědomit, že jsme všichni hříšní a že dříve, než začneme někoho odsuzovat, napomínat a kroutit nad ním hlavou, tak musíme učinit kroky, k nimž nás vyzývá Ježíš: „Nejprve vyjmí trámu ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra“ (L 6,42).

Aplikace

Proč jsme tak zranitelní právě v oblasti naší tělesnosti (včetně sexuality)? Jak můžeš pomoci někomu, kdo v této oblasti zápasí a podléhá pokušení? A pokud je daná oblast pokušením pro tebe, kde můžeš hledat pomoc?

Láska přikryje množství hříchů (1Pt 4,7–11)

7Konec všech věcí je blízko. Žijte proto rozumně a střízlivě, abyste byli pohotoví k modlitbám. 8Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů. 9Buďte jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to! 10Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. 11Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen. (1Pt 4,7–11)

Osobní studium

I v době vzniku Petrových listů žila církev v očekávání brzkého druhého příchodu Ježíše Krista a konce pozemských dějin (1Pt 4,7). Petr svým čtenářům píše, aby se připravili na konec. Je pravdou, že „konec“ je velmi reálnou skutečností pro každého z nás ve chvíli naší smrti. Když se nám v okamžiku naší smrti zavřou oči, nezáleží na tom, zda projdou tisíce let, nebo jen několik dnů – tím prvním, s čím se setkáme, bude druhý příchod Ježíše Krista a konec tohoto světa.

K jakému stylu života Petr vyzývá věřící v souvislosti s tím, že se přiblížil „konec všech věcí“ (1Pt 4,7–11)?

Kromě toho, že jako věřící máme být rozumní a pohotoví k modlitbám, tak nás Petr vyzývá, abychom měli „vytrvalou lásku jedni k druhým“. Tuto výzvu zdůvodňuje tím, že „láska přikryje množství hříchů“ (1Pt 4,8).

Jak je možné rozumět Petrovu výroku, že láska „přikrývá“ hřichy? Klíčem k pochopení této pasáže je biblický verš, který cituje Petr ve svém listu: „Nenávist vyvolává sváry, kdežto láska přikrývá všechna přestoupení“ (Př 10,12). Když jsou naše vztahy založeny na lásce, tak potom mnohem ochotněji odpouštíme těm, kteří nám ublížili a ranili nás. Krista vedla jeho láska k tomu, aby nám odpustil. Naše láska nás má vést k tomu, abychom odpustili druhým. Kde přetéká láska, tam máme tendenci přehlížet a odpouštět malé (i větší) prohřešky.

Petr tak vyjadřoval stejnou myšlenku jako Ježíš a Pavel, kteří zdůrazňovali, že celý zákon je možné shrnout do lásky k Bohu („Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí“) a člověku („Miluj svého bližního jako sám sebe“ – Mt 22,34–39; Ř 13,8–10).

Petr vyzývá křesťany i k pohostinnosti. I když druhý příchod je blízko, tak to není důvodem k tomu, aby se křesťané izolovali a přerušovali své společenské vazby. Nakonec Petr vybízí křesťany k tomu, aby mluvili o Bohu. Krátkost času je pro nás výzvou k vážné a hluboké komunikaci o duchovních pravdách.

Aplikace

„Láska přikryje množství hříchů.“ Kdo se vůči tobě dopustil nějakého hřichu? Jak můžeš projevit lásku, která je potřebná pro „přikrytí“ tohoto hřichu? Proč ti to nakonec může přinést prospěch?

Podněty k zamyšlení

„Láska, která je trpělivá a shovívavá, nebude zveličovat nerozvážnosti na neodpuštělné útoky. Nebude se snažit těžit z omylů druhých. Písmo nám jasně říká, že k chybám druhých bychom měli přistupovat rozvážně a ohleduplně. Pokud se budeme chovat správně, potom můžeme pro Krista získat i zdánlivě neústupné srdce. Ježíšova láska přikrývá množství hříchů. Jeho milost nikdy nevede k odhalování chyb druhých, kromě případů, kdy je to jednoznačně nevyhnutelné.“ (CT 267)

Příkladem může být Ježíšovo jednání vůči ženě, která byla přistížena při cizoložství. Většinou se na tento příběh díváme jako na projev Kristovy milosti vůči padlé ženě – a je to tak správně. Ale v tomto příběhu je i další rozměr. Proč při konfrontaci s náboženskými vůdci, kteří ženu přivedli, psal Ježíš jejich tajné hříchy do písku, z něhož během okamžiku zmizely (DA 461; TV 294)? Proč je Kristus neobvinil otevřeně – aby tak před všemi ukázal, že ví o jejich hříších, které byly stejně tak špatné (či dokonce ještě horší) jako hříchy této ženy? Ježíš jim místo toho ukazuje, že ví o jejich pokrytectví, a přesto se rozhodl, že jejich hříchy nevyjeví ostatním. Možná to byl Ježíšův způsob, jak oslovit tyto muže, jak jim odhalit, že zná jejich záměry a i jim dává možnost záchrany. To je pro nás silné poučení, jak máme jednat s těmi, kteří zhřešili.

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o tom, jaký je rozdíl mezi jednotou a uniformitou. Existují oblasti, v nichž potřebujeme prožívat úplnou jednotu myšlení, abychom mohli fungovat jako církev? Pokud ano, uveďte příklady. V kterých oblastech je potřeba uniformita? A v kterých oblastech nemusí být rozdílnost názorů škodlivá, ale naopak velmi užitečná?*
2. *Jaká je vaše zkušenost z boje proti hříchu? Jaký vliv má na změnu našeho života Boží moc? Znamená to automaticky, že už nebudeme podléhat pokušení?*
3. *Jaké máte zkušenosti se zničujícím účinkem návykových látek (nikotin, alkohol, drogy)? Co můžeme jako církev udělat pro to, abychom druhým pomohli rozpoznat nebezpečí těchto látek? Co můžeme udělat pro mladé lidi, aby si byli vědomi, jakou chybou by bylo být jen zkoušením návykových látek?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
